

Transportstyrelsens föreskrifter om nationella luftvärdighetshandlingar;

TSFS 2021: [XX]

Utkom från trycket
den [DATUM ÅR]

beslutade den [DATUM ÅR].

Transportstyrelsen föreskriver¹ följande med stöd av 3 kap. 1 och 2 §§ och 12 kap. 4 § och 14 kap. 16 § luftfartsförordningen (2010:700)

LUFTFART

Serie AIR

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas på svenskregistrerade bemannade luftfartyg som inte omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1139 av den 4 juli 2018 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 2111/2005, (EG) nr 1008/2008, (EU) nr 996/2010, (EU) nr 376/2014 och direktiv 2014/30/EU och 2014/53/EU, samt om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 552/2004 och (EG) nr 216/2008 och rådets förordning (EEG) nr 3922/91.

Dessa föreskrifter ska även tillämpas på alla svenskregistrerade luftfartyg som avses i artikel 2.8 a-c i förordning (EU) 2018/1139.

Dessa föreskrifter ska tillämpas på sådan luftfart som avses i 14 kap. 6 § luftfartslagen (2010:500).

Dessa föreskrifter ska tillämpas på amatörbyggda luftfartyg.

För utlandsregistrerade luftfartyg gäller 4 §.

Definitioner och förkortningar

2 § I dessa föreskrifter används följande förkortningar, termer och definitioner.

¹ Se Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

<i>amatörbyggt luftfartyg</i>	luftfartyg, inklusive luftfartyg som levereras i byggsatser, för vilka minst 51 % av tillverkningen och sammansättningen utförs av en amatör eller av en amatörförening utan vinstsyfte, för vederbörandes egna syften och utan något kommersiellt syfte
<i>besiktningsman</i>	person som auktoriserats inom en nationell luftvärdighetsorganisation för att utföra luftvärdighetsgranskning
<i>ECAC</i>	(European Civil Aviation Conference) ett organ för samarbete mellan vissa europeiska luftfartsmyndigheter i stater anslutna till ICAO
<i>experimentklass</i>	till klassen »Experiment» hänförs prototypluftfartyg under utprovning samt därutöver <i>amatörbyggt luftfartyg</i> (amatörbyggt luftfartyg innehar X-registrering) eller annat luftfartyg, som inte uppfyller konstruktions- eller underhållskrav enligt ICAO Chicago-konventionen Annex bilaga 8, men vars luftvärdighet Transportstyrelsen ändå finner vara godtagbar vid en begränsad användning. För prototypluftfartyg anges begränsningarna i flygutprovningstillståndet och för övriga luftfartyg i fartygets flyghandbok
<i>exportluftvärdighetsbevis</i>	visar luftfartygets aktuella luftvärdighetsstatus för luftfartyg med luftvärdighetsbevis. Utfärdas av Transportstyrelsen vid export av ett nationellt luftfartyg till annan ICAO-stat
<i>inspektionsrapport</i>	rapport efter en inspektion utförd av en <i>besiktningsman</i> , och kan utfärdas av Transportstyrelsen eller nationell organisation som svarar för den fortsatta luftvärdigheten (NLO)
<i>luftfartyg normalklass</i>	ett luftfartyg som uppfyller kraven i Chicago-konventionen, bilagorna 8 och 16. Innehar ett luftvärdighetsbevis och ett <i>miljövårdighetsbevis</i> . Konstruerad, typcertifierad, tillverkad och underhållen efter typcertifikatinnehavarens data. Ingår i ett giltigt typcertifikat
<i>luftvärdighetsdeklaration</i>	deklaration från en ägare eller en brukare som intygar att luftfartyget är luftvärdigt

<i>miljövårdighetsbevis</i>	handling som visar att ett luftfartyg är miljövärddigt innebärande att det efter prov visat sig uppfylla miljövårdighetskrav enligt bilaga 16 till Chicago-konventionen, Volym I, Del II, i dess lydelse i åttonde upplagan, eller på ett likvärdigt sätt. Luftfartyg som inte omfattas av dessa miljövårdighetskrav kan få ett informationsblad som visar detta i stället för ett <i>miljövårdighetsbevis</i>
<i>nationell luftvårdighetsorganisation (NLO)</i>	en organisation som svarar för den fortsatta luftvårdigheten. Upprättar och godkänner underhållsprogram, upprättar <i>inspektionsrapporter</i> och utfärdar nationella flygtillstånd och nationella granskningsbevis för nationella luftfartyg
<i>nationell rekommendation</i>	redovisning från <i>NLO</i> som visar att luftfartyget är granskat av behörig person/organisation gällande luftvårdighetsstatus. Ligger till grund för ett utfärdande av <i>nationellt granskningsbevis</i> av Transportstyrelsen
<i>nationellt flygutprovningstillstånd</i>	tillstånd som utfärdas för ett luftfartyg efter ansökan för utprovning av luftfartyget, som ska utföras enligt ett godkänt flygutprovningprogram.
<i>nationellt granskningsbevis</i>	handling för ett normalklassat luftfartyg som visar att luftfartyget är granskat och godkänt av behörig person/organisation gällande luftvårdighetsstatus.
<i>nationellt luftvårdighetsbevis</i>	handling som visar att ett luftfartyg är luftvärddigt innebärande att det är konstruerat, byggt, utrustat enligt ICAO och gäller för flygning i Sverige och i främmande stat. Utfärdas alltid av Transportstyrelsen. Motsvarar ICAO Certificate of Airworthiness (CofA). Ett giltigt <i>nationellt granskningsbevis</i> ska bifogas detta bevis
<i>nationellt lätt flygplan (NLF)</i>	flygplan som inte är ett obemannat eller ett nationellt ultralätt flygplan och som har högst två sittplatser, en mätbar stallfart eller en minimal konstant flyghastighet i landningskonfiguration som inte överstiger 45 knop CAS samt, när det gäller flygplan som inte är avsedda att användas på vatten, en MTOM på högst 600 kg, eller, när det gäller flygplan som är avsedda att användas på vatten, en MTOM på högst 650 kg

<i>nationellt lätt helikopter (NLH)</i>	helikopter som inte är en obemannad eller en nationell ultralätt helikopter och som har högst två sittplatser samt, när det gäller helikoptrar som inte är avsedda att användas på vatten, en MTOM på högst 600 kg, eller, när det gäller helikoptrar som är avsedda att användas på vatten, en MTOM på högst 650 kg
<i>nationellt lätt segelflygplan (NLS)</i>	segelflygplan eller motordrivet segelflygplan som inte är ett obemannat eller ett nationellt ultralätt segelflygplan eller nationellt ultralätt motordrivet segelflygplan, och som har högst två sittplatser samt en MTOM på högst 600 kg, och som delas in i klass NLS-S för segelflygplan, klass NLS-SLG för självstartande motordrivna segelflygplan, klass NLS-SSG för segelflygplan med hjälpmotor och klass NLS-TMG för turmotorsegelflygplan
<i>nationellt tillfälligt flygtillstånd</i>	tillfälliga nationella flygtillstånd kan utfärdas för enstaka flygningar, då luftfartyget inte längre uppfyller luftvärdighetskraven för ett luftvärdighetsbevis eller ett flygtillstånd. Kan jämföras med EASA Permit to Fly
<i>nationellt ultralätt luftfartyg (NUL)</i>	bemannat luftfartyg som har högst två sittplatser och 1. vars MTOM, ifråga om flygplan (NUF) och helikoptrar (NUH), inte överstiger 300 kg för ensitsiga varianter eller 450 kg för tvåsitsiga, 2. vars MTOM, ifråga om amfibieflygplan (NUF), sjöflygplan (NUF) och sjöhelikoptrar (NUH), får utökas med 30 kg för ensitsiga varianter och 45 kg för tvåsitsiga, 3. som, ifråga om flygplan (NUF), vid sin MTOM har en mätbar stallfart eller en minimal konstant flyghastighet i landningskonfiguration som inte överstiger 35 knop CAS, 4. som, ifråga om flygplan (NUF), delas in i klass UL-A för flygplan som manövreras helt eller delvis med tyngdpunktsförflyttning, och klass UL-B för flygplan som manövreras helt med roder- eller spoilerstyrning, 5. vars MTOM, ifråga om segelflygplan (NUS), inte överstiger 250 kg för ensitsiga varianter eller 400 kg för tvåsitsiga, och ifråga om motordrivna segelflygplan (NUS), inte överstiger 300 kg för ensitsiga varianter eller 450 kg för tvåsitsiga, 6. som, ifråga om segelflygplan och motordrivna segelflygplan (NUS), delas in i klass NUS-S för segelflygplan, klass NUS-SLG för självstartande motordrivna segelflygplan, NUS-SSG för segel-

flygplan med hjälpmotor och NUS-TMG för turmotorsegelflygplan

7. vars MTOM, ifråga om gyroplan, inte överstiger 600 kg.

För ovan angivna kategorier av luftfartyg, utom gyroplan, med monterade fallskärmssystem som kan bära hela luftfartyget kan MTOM utökas med ytterligare 15 kg för ensitsiga varianter och 25 kg för tvåsitsiga. Om ett amfibieflygplan eller ett sjöflygplan används både som sjöflygplan och som landflygplan, måste det hålla sig inom den tillämpliga MTOM-gränsen. Om en sjöhelikopter används både som sjöhelikopter och som landhelikopter, måste den hålla sig inom den tillämpliga MTOM-gränsen

*tillfälliga tillstånd
för utlandsregistrerade luftfartyg
(TTU)*

tillfälliga tillstånd för utlandsregistrerade luftfartyg
kan efter ansökan utföras för enstaka flygningar, i de fall det utländska luftfartyget inte uppfyller luftvärdighetskraven för ett ICAO CofA, luftvärdighetsbevis

Allmänt om nationella luftvärdighetshandlingar

3 § Transportstyrelsen utfärdar följande nationella luftvärdighetshandlingar för luftfartyg som är införda i det svenska luftfartygsregistret:

1. Nationellt luftvärdighetsbevis.
2. Miljövårdighetsbevis
3. Nationellt flygtillstånd.
4. Nationellt flygutprovningstillstånd.
5. Nationellt tillfälligt flygtillstånd. Detta kan även utfärdas för luftfartyg som är antecknat i bihanget till luftfartygsregistret (interimistisk registrering).
6. Exportluftvärdighetsbevis som visar luftfartygets aktuella luftvärdighetsstatus för luftfartyg med luftvärdighetsbevis.
7. Nationellt granskningsbevis.

Transportstyrelsen kan enligt 12 kap. 4 § luftfartsförordningen (2010:770) delegera rätten att utfärda luftvärdighetshandlingar enligt dessa föreskrifter.

En översikt över nationella luftvärdighetshandlingar framgår av bilagan.

Tillfälligt tillstånd för utlandsregistrerade luftfartyg (TTU)

4 § Ett utlandsregistrerat luftfartyg med utländskt flygtillstånd får flygas i Sverige endast efter tillstånd från Transportstyrelsen.

Ett flygtillstånd för följande luftfartyg utfärdat i en medlemsstat inom ECAC gäller dock för flygning i Sverige under en tidsperiod av högst tre månader med de villkor och begränsningar som gäller i utfärdandestaten utan tillstånd från Transportstyrelsen enligt första stycket:

1. Luftfartyg som avses i punkt 1 e i bilaga 1 till förordning (EU) 2018/1139 och amatörbyggda luftfartyg.

2. Icke komplexa historiska luftfartyg, vilkas ursprungliga konstruktion fastställdes före den 1 januari 1955 och produktion upphörde före den 1 januari 1975, med en högsta startmassa av 5700 kg som ursprungligen fabriksstillverkats och tidigare haft ett ICAO luftvärdighetsbevis.

3. Luftfartyg undantagna enligt artikel 2.8 a-c i förordning (EU) 2018/1139.

Återkallande, upphävande och begränsning av luftvärdighets-handlingar

5 § Transportstyrelsen kan återkalla, upphäva eller begränsa utfärdade nationella luftvärdighetshandlingar, om luftfartyget inte är luftvärdighet eller att utfärdade handlingar är oriktiga i något väsentligt avseende. Innehavaren ska snarast möjligt skicka tillbaka återkallade handlingar till Transportstyrelsen.

Ansökan om första utfärdande av nationella luftvärdighets-handlingar

6 § Följande handlingar ska bifogas en ansökan om ett nytt nationellt luftvärdighetsbevis, ett nationellt miljövärdighetsbevis, ett nationellt granskningsbevis eller nationellt flygtillstånd:

1. Massa- och balansunderlag som omfattar grundspecifikation, väg-ningsprotokoll med grundtomviktsbestämning och lastningsinstruktion.

2. En modifierings- och reparationsjournal eller motsvarande handling i ett system för teknisk bokföring samt eventuellt underhållsprogram.

3. Den första sidan i flyghandboken samt första sidan i eventuella supplement till flyghandboken och referenslista.

4. Ett exportluftvärdighetsbevis eller motsvarande handling för ett importerat luftfartyg. Beviset eller handlingen ska ha utfärdats av export-landets luftfartsmyndighet och får inte vara äldre än 60 dagar om inte annat överenskommits med Transportstyrelsen.

När det gäller normalklassade luftfartyg, så ska även en luftvärdighetsdeklaration från ägare, eller brukaren genom ett avtal med ägaren, bifogas ansökan till Transportstyrelsen om luftvärdighetsbevis.

När det gäller experimentklassade luftfartyg så ska en besiktningsrapport från en besiktningsman bifogas vid första utfärdande av nationellt förlängningsbart flygtillstånd, eller när det gäller andra experimentklassade nationella luftfartyg som ingår under en nationell luftvärdighetsorganisation, ska en besiktningsrapport bifogas ansökan till Transportstyrelsen om första utfärdande av nationellt förlängningsbart flygtillstånd.

När det gäller experimentklassade luftfartyg eller en organisation som svarar för den fortsatta luftvärdigheten, ska så ska även en luftvärdighetsdeklaration från ägare, eller brukaren genom ett avtal med ägaren, bifogas ansökan till Transportstyrelsen om första utfärdande av nationellt förlängningsbart flygtillstånd.

Handlingarna ska vara på svenska eller engelska och uppfylla Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2016:41) om luftfartygs massa och balans.

Transportstyrelsen kan besluta om att besiktning ska ske eller begära ytterligare handlingar om detta bedöms nödvändigt.

7 § Ett nationellt luftvärdighetsbevis utfärdas med obegränsad giltighet. Luftvärdighetsperiod regleras med det nationella granskningsbeviset.

8 § Giltighetstiden för ett nationellt flygtillstånd är högst ett år. Flygtillståndet får förlängas maximalt två gånger med ett år i taget inom en treårsperiod efter förstagångsutfärdande.

Utfärdande av nationellt luftvärdighetsbevis

9 § Transportstyrelsen utfärdar luftvärdighetsbevis som används för luftfartyg som uppfyller luftvärdighetskrav för normalklass.

Ansökan om utfärdande av ett luftvärdighetsbevis ska göras av ägaren eller brukaren.

Utfärdande av nationellt granskningsbevis

10 § Transportstyrelsen eller besiktningsman i NLO kan utfärda ett nationellt granskningsbevis efter genomförd luftvärdighetsgranskning där det intygas att luftfartyget är luftvärdigt genom upprättande av en inspektionsrapport.

Ett nationellt granskningsbevis utfärdas av Transportstyrelsen när ett nationellt granskningsbevis ska utfärdas första gången för luftfartyget.

Ansökan om utfärdande av ett nationellt granskningsbevis ska göras av ägaren eller brukaren.

En inspektionsrapport får vara upprättad tidigast 90 dagar innan gällande nationellt granskningsbevis upphör att gälla.

Kopior av inspektionsrapporter och nationella granskningsbevis som NLO utfärdar ska skickas till Transportstyrelsen inom 10 dagar efter utfärdandet.

Förlängning av nationellt granskningsbevis

11 § Ett nationellt granskningsbevis kan förlängas av ägaren eller brukaren två gånger med ett år i taget inom en treårsperiod efter utfärdande.

Upprättande av luftvärdighetsdeklaration och förlängning av granskningsbevis får tidigast utföras 30 dagar innan föregående granskningsbevis upphör att gälla. Det nya utgångsdatumet, efter förlängning, ska sättas ett år efter det föregående upphör att gälla, inte ett år efter att förlängningen har utförts.

Det ska vara samma ägare eller brukare som utför förlängning av granskningsbevisets giltighet som vid senaste utfärdande av granskningsbeviset.

Efter byte av ägare eller brukare, eller när förlängning utförts två gånger ska ett nytt nationellt granskningsbevis utfärdas. Kopior av luftvärdighetsdeklaration och förlängt nationellt granskningsbevis ska skickas till Transportstyrelsen inom 10 dagar efter genomförd förlängning.

Miljövärldighetsbevis

12 § Nationella luftfartyg ska ha ett nationellt miljövärldighetsbevis, eller ett informationsblad gällande miljövärldighet, utfärdat av Transportstyrelsen. Ett nationellt miljövärldighetsbevis utgår från kraven i Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2020:85) om certifiering av vissa luftfartyg och av konstruktions- och tillverkningsorganisationer.

Utfärdande av nationellt flygtillstånd

13 § Transportstyrelsen eller nationell organisation som svarar för den fortsatta luftvärdigheten (NLO) utfärdar ett nationellt flygtillstånd efter genomförd luftvärdighetsgranskning där det intygas att luftfartyget är flytvärldigt genom upprättande av en inspektionsrapport.

Ett nationellt flygtillstånd utfärdas av Transportstyrelsen när nationellt flygtillstånd ska utfärdas första gången för luftfartyget.

Ansökan om utfärdande av ett nationellt flygtillstånd ska göras av ägaren eller brukaren.

En inspektionsrapport får vara upprättad tidigast 90 dagar innan gällande nationellt flygtillstånd upphör att gälla.

Kopior av inspektionsrapport och nationellt flygtillstånd som utfärdats av NLO ska skickas till Transportstyrelsen inom 10 dagar efter utfärdandet.

Förlängning av nationellt flygtillstånd

14 § Ett nationellt flygtillstånd kan förlängas av ägaren eller brukaren två gånger med ett år i taget inom en treårsperiod efter utfärdande.

Upprättande av luftvärdighetsdeklaration och förlängning av nationellt flygtillstånd får tidigast utföras 30 dagar innan föregående nationella flygtillstånd upphör att gälla. Det nya utgångsdatumet, efter förlängning, ska sättas ett år efter det föregående upphör att gälla, inte ett år efter att förlängningen har utförts.

Det ska vara samma ägare eller brukare som utför förlängning av nationellt flygtillstånd giltighet som vid senaste utfärdande av nationellt flygtillstånd.

Efter ägarbyte, byte av brukare eller när förlängning utförts två gånger ska ett nytt nationellt flygtillstånd utfärdas.

Kopior av luftvärdighetsdeklaration och förlängt nationellt flygtillstånd ska skickas till Transportstyrelsen inom 10 dagar efter genomförd förlängning.

Nationellt tillfälligt flygtillstånd

15 § Ett nationellt tillfälligt flygtillstånd kan utfärdas för följande ändamål:

1. Kontrollflygning av ett inom landet nybyggt luftfartyg av en typ som redan är typgodkänd.
2. Kontrollflygning efter en underhållsåtgärd eller modifiering.
3. Kontrollflygning i samband med inspektion.
4. Överföringsflygning till en flygverkstad eller en annan plats för att utföra nödvändigt underhållsarbete eller inspektion, samt därefter till baseringsorten.
5. Flygning till plats där luftvärdighetsgranskning ska ske.
6. Överföringsflygning av andra skäl än vad som anges i 4.

16 § I en ansökan om ett nationellt tillfälligt flygtillstånd ska ändamålet med flygningen anges. Till ansökan ska de handlingar som ansökan grundas på bifogas.

17 § Ett tillfälligt nationellt flygtillstånd ska utfärdas för en viss tidsperiod, dock högst ett år.

Nationellt flygutprovningstillstånd

18 § Ett nationellt flygutprovningstillstånd ska utfärdas för en viss tidsperiod, dock högst ett år åt gången. För att ett flygutprovningstillstånd ska kunna utfärdas, ska ett flygutprovningsprogram utarbetas av den sökande, och vara godkänt av Transportstyrelsen.

Inspektion

19 § Om Transportstyrelsen vid inspektion anser att det för att utfärda en nationell luftvärdighetshandling krävs en provflygning eller kontrollflygning, ska den för vars räkning inspektionen görs bidra med den personal som behövs och tillhandahålla lokaler, drivmedel och annat som krävs för flygningen. Ägaren eller brukaren ansvarar även för luftfartygets tillförlitlighet och personalens kompetens.

Inspektion kan också innebära att luftfartyget valts ut i ett nationellt besiktningsprogram för övervakning av den fortsatta luftvärdigheten för kontrollera status på landets luftfartyg.

20 § Ägaren eller brukaren ska informera Transportstyrelsen om varje omständighet som kan vara av betydelse för bedömningen av luftfartygets luftvärdighet. All dokumentation som krävs för att styrka luftfartygets luftvärdighet ska vara tillgänglig vid inspektionstillfället.

21 § Efter genomförd inspektion ska luftfartygets ägare eller brukare få en inspektionsrapport som upprättats av Transportstyrelsen.

22 § Om en inspektion av ett luftfartyg resulterar i anmärkning som inte hindrar fortsatt användning av luftfartyget ska detta antecknas i inspektions-

rapporten med angivande av senaste tidpunkt för att åtgärda de brister som föranlett anmärkningen.

23 § Om en inspektion av ett luftfartyg resulterar i anmärkning som hindrar fortsatt användning av luftfartyget ska detta antecknas i inspektionsrapporten och i luftfartygets resedagbok eller motsvarande handling.

Luftfartyg som används i viss verksamhet

24 § Av 3 kap. 4 § luftfartslagen (2010:500) samt artikel 2.3 a i förordning (EU) 1139/2018, följer att ett luftfartyg som används för verksamhet som är undantagen från gemensamma europeiska bestämmelser ska ha ett giltigt luftvärdighetsbevis som har utfärdats med stöd av andra bestämmelser än EU-rättsliga bestämmelser.

25 § När ett luftfartyg används för verksamhet som avses i artikel 2.3 a i förordning (EU) 2018/1139 och innehar ett giltigt luftvärdighetsbevis och ett granskningsbevis som utfärdats med stöd av EU-rättsliga bestämmelser, följer av 2 § samt 3 kap. 4 § fjärde stycket luftfartslagen (2010:500) att utfärdat bevis ska gälla som ett nationellt luftvärdighetsbevis.

26 § Ett utlandsregistrerat luftfartyg som används i Sverige för verksamhet som avses i artikel 2.3 a i förordning (EU) 2018/1139, ska, förutom tillämpliga färd- och eventuella operativa tillstånd, inneha ett giltigt luftvärdighetsbevis som utfärdats av registreringsstaten och ett granskningsbevis som utfärdats av registreringsstaten.

Undantag

27 § Transportstyrelsen får medge undantag från dessa föreskrifter.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

1. Denna författning träder i kraft den 4 mars 2022.

2. Genom denna författning upphävs Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2013:115) om luftvärdighetsbevis för luftfartyg som används i viss verksamhet och Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2016:40) om nationella luftvärdighetshandlingar.

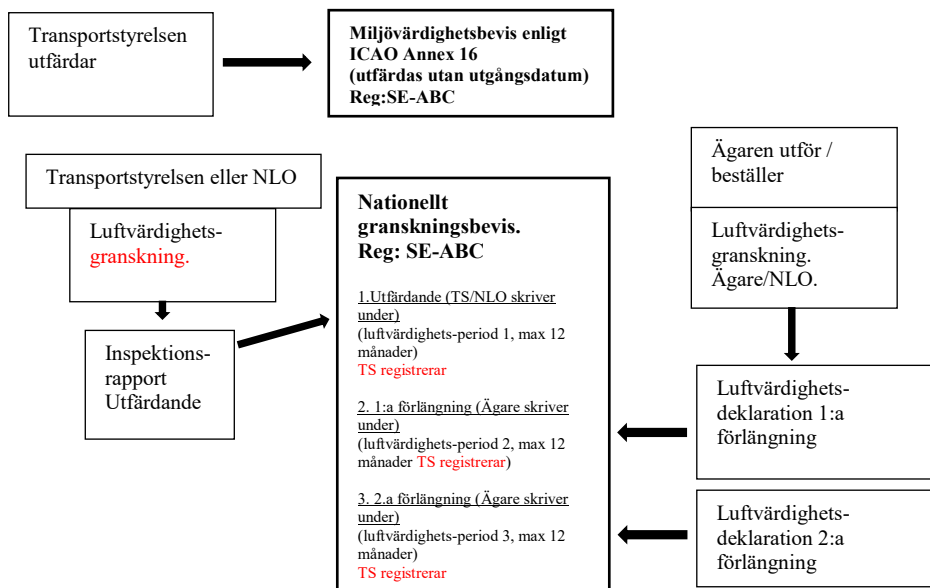
På Transportstyrelsens vägnar

JONAS BJELFVENSTAM

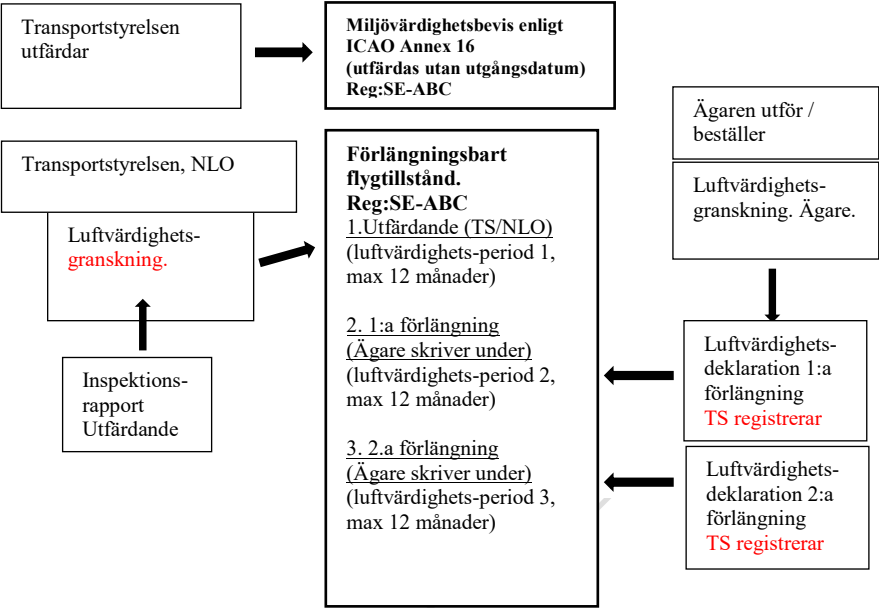
Jerry Köhlström
(Sjö- och luftfart)

Bilaga. Översikt över nationella luftvärdighetshandlingar.

1. För normalklassade luftfartyg med luftvärdighetsbevis (ICAO CofA).

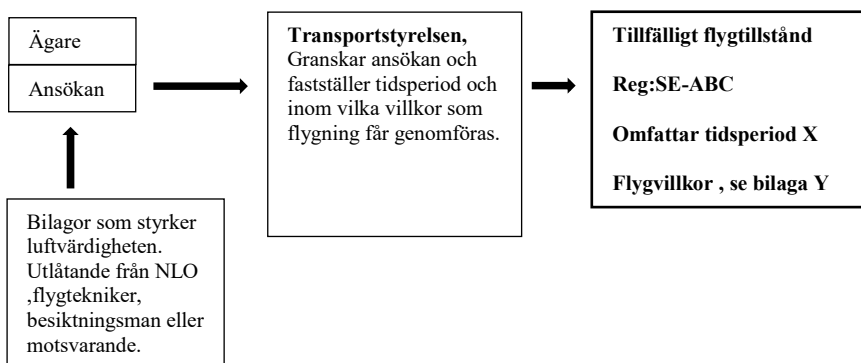

2. För experimentklassade luftfartyg med förlängningsbart flygtillstånd.

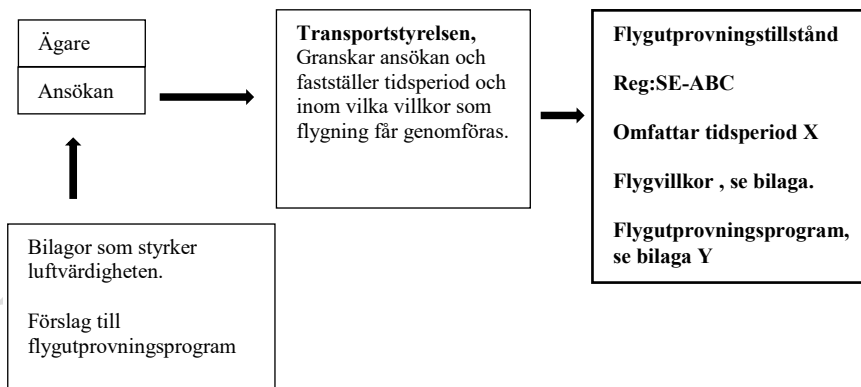

3. Handlingar som ersätter och övertar luftvärdigheten från luftvärdighetsbevis/granskningsbevis eller nationellt flygtillstånd under viss tid.

3.1 Nationellt tillfälligt flygtillstånd.

3.2 Nationellt flygutprovningstillstånd.

4. Tillfälligt tillstånd för utlandsregistrerade luftfartyg (TTU).

